

NASLOVNICA

MODA ▾

LJEPOTA ▾

LIFESTYLE ▾

ZDRAVLJE ▾

KARIJERA ▾

ODNOSI ▾

BLOG ▾

SHERULES

Žene 55+ nisu samo čuvalice

Bez obzira na brojne predrasude, posvećenost obitelji, brojne su visokoobrazovane žene nezaposlene u starijoj životnoj dobi, a još uvijek itekako sposobne i spremne na rad.

By Ana Leko Vučković

Published 28.08.2024.

U Hrvatskoj je **nezaposleno više od 11 tisuća žena starijih od 55 godina**, a detaljnije o tome smo [već pisali](#). U povijesti je rad žena bio nezamisliv, ali u današnje je vrijeme to sasvim druga priča. Ne radi se više isključivo

o slabije obrazovanim ženama.
Naime, svaka šesta neaktivna žena u toj dobnoj skupini nije neaktivna zbog mirovine, nego zato što skrbi o nekome, bilo o svom bračnom drugu, roditeljima ili unucima, a i o **tome smo pisali**.

Sada ćemo se, pak, više posvetiti razlikama u zapošljivosti između žena i muškaraca (u dobi 55+), prilikama za zaposlenje i motiviranju poslodavaca da zaposle ženu 55+, ali i žena 55+ da ne odustanu od zaposlenja. Bez obzira na brojne predrasude, posvećenost obitelji, brojne su visokoobrazovane žene nezaposlene u starijoj životnoj dobi, a još uvijek itekako sposobne i spremne na rad. Koje su im mogućnosti i kako da se aktiviraju? O svemu tome razgovarala sam s **Višnjom Ljubičić**, pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova.

Razlike u zapošljivosti žena i muškaraca 55+

Razlika u zapošljivosti žena i muškaraca ovisi o brojnim relevantnim faktorima i varira od županije do županije zbog različitog stupnja gospodarskog razvoja. Ovisi i o broju djece, razini završenog obrazovanja, području završenog obrazovanja, radnom stažu, prethodnom zanimanju, ishodu

Popularno

- 1 **Što znači biti tašt?**
- 2 **Par trikova za čistu i blistavu pećnicu**
- 3 **Anketa: Zašto je toliko važno govoriti o hormonima i njihovom utjecaju na žensko zdravlje ?**
- 4 **Moćna riječ koja mijenja život**
- 5 **Koji su pokazatelji strastvenih osoba u astrologiji?**

prethodne prijave u evidenciju nezaposlenih, proteklom vremenu od zadnje odjave iz evidencije, invaliditetu i slično. Kakva je i kolika zapošljivost pojedine osobe može se provjeriti na portalu HZZ-a Moja zapošljivost.

“Puno prostora za napredak postoji na području neplaćene i neformalne skrbi s obzirom na to da, prema podacima *Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE)*, u Hrvatskoj se za djecu, starije osobe i nemoćne osobe svakodnevno brine **39 posto žena i 28 posto muškaraca**, dok je na razini EU najbolji primjer ravnopravnosti Švedska u kojoj je odnos 25 posto žena naspram 25 posto muškaraca. Tome treba dodati i da u **svakodnevnom obavljanju kućanskih poslova** u RH sudjeluje **78 posto žena i 34 posto muškaraca**”, ističe pravobraniteljica Ljubičić.

Iako na razini Hrvatske ne postoje sustavni podaci o tome dobivaju li žene 55+ lošije prilike za posao u odnosu na muškarce, postoje posredni indikatori koji upućuju na to da su žene starije životne dobi u nepovoljnijem položaju. Ti indikatori su, kaže gospođa Ljubičić, svakako i jaz u plaćama i mirovinama između žena i muškaraca, kao i veći broj žena koje se Pravobraniteljici obraćaju s pritužbama u području rada i zapošljavanja.

Naime, žene nemaju jednake mogućnosti za napredovanje i imaju niže plaće i mirovine. Iako se, ističe Ljubičić, ukupni jaz u plaćama u pandemijskom razdoblju smanjio te je u 2021. godini iznosio 7 posto, 2023. godine je, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, rodni jaz u plaćama u Hrvatskoj iznosio 6,8 posto.

Čak 25,7 posto veće plaće imaju muškarci koji rade u **financijskoj djelatnosti** i djelatnosti **osiguranja**, a 23,2 posto veće plaće dobivaju muškarci u djelatnosti **zdravstvene zaštite** i **socijalne skrbi**, gdje većinu zaposlenih čine upravo žene.

“Relevantno istraživanje ukazuje da glavni generatori rodnog jaza u plaćama uključuju: profesionalnu horizontalnu i vertikalnu segregaciju, netransparentnost plaća, slabiju razinu fleksibilnog rada i mogućnosti usklađivanja poslovnog i privatnog života, neravnotežu u pogledu neplaćenog rada i pružanja skrbi te egzistiranje društvenih obrazaca u vezi s rodnim ulogama koje dovode do nejednake podjele neplaćenog rada i pridonose rodnom jazu u plaćama”, kaže Pravobraniteljica.

Taj se jaz u plaćama na kraju prelijeva i u jaz u mirovinama koji je u prosincu 2023. godine iznosio 15,1 posto, opet na štetu žena. Doduše, to

je ipak manje nego što je bilo 2020.

godine, kada je rodni jaz u mirovinama bio 20,7 posto.

"I kao da navedeno još nije dovoljno i previše, od žena se i dalje očekuje da i dalje uspješno balansiraju između izazova prisutnih u poslovnom okruženju i svakodnevnih zadaća vezanih uz privatni i obiteljski život. U društvu u kojem, prema jednom čvrsto uvriježenom tradicionalnom obrascu, u svakodnevnom životu teret obaveza prema djeci i kućanstvu još uvijek velikom većinom snose žene. I prevladavajući je stav pritom, nažalost, da bi tako i trebalo biti. Međutim, kada je riječ o usklađivanju poslovnog i privatnog života, jednako važnu ulogu trebali bi imati i muškarci, kao ravnopravni članovi obitelji i roditelji", naglašava Ljubičić.

Da bi se izjednačila zapošljivost muškaraca i žena 55+ Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova smatra da bi se trebalo poduzimati aktivnosti usmjerene na **dosljednu provedbu antidiskriminacijskog pravnog okvira** uz uvođenje posebnih mjera koje će biti usmjerene na zapošljavanje žena u dobi 55+. Vrlo važnu ulogu u aktiviranju žena 55+ na tržištu rada mogu imati i **specifične mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje** usmjerene isključivo na tu populaciju i njihovo zapošljavanje. Pri tome

Pravobraniteljica ukazuje i na potencijalne rizike višestruke diskriminacije žena starije životne dobi – na temelju spola i dobi – što ih stavlja u dodatno nepovoljniji položaj, radi čega je potrebno kreirati i specifične politike i strategije koje bi bile usmjerene upravo na njih.

Aktivacija žena 55+ na tržištu rada

Kao što je već navedeno, najčešći razlog nezaposlenosti žena općenito svakako je u uskoj vezi s njihovim većim angažmanom u neformalnoj skrbi, kao i s faktorima koji općenito utječu na zapošljivost – broj djece, obrazovanje, područje obrazovanja, prethodno zanimanje i slično.

Zanimljivo je istaknuti da muškarci imaju veću mogućnost za zapošljavanje u jednostavnom zanimanjima u kojima je dovoljna završena osnovna škola.

Međutim, mnogo je razloga i faktora koji utječu na **motiviranost nezaposlenih žena 55+** za zapošljavanje. Među njima je i mogućnost cjeloživotnih **edukacija i prekvalifikacija** kako bi održale konkurentnost na tržištu rada. Uz to, potrebno je poduzimati mјere koje bi **olakšale usklađivanje privatnog i poslovnog života**, posebice vezano za osiguravanje adekvatne skrbi za starije i nemoćne članove obitelji o kojima se često brinu upravo žene 55+, zbog čega se teže uključuju na tržište rada. Stoga je **potpora njihove obitelji** od velikog značaja za zapošljavanje.

No treba uzeti u obzir da nisu samo nižeobrazovane žene 55+ nezaposlene. Postoji i određen dio onih koje imaju više ili visoko obrazovanje, ali ne rade. Koji su njihovi konkretni razlozi, možemo samo prepostaviti na temelju već navedenih općenitih razloga.

*"U odnosu na visokoobrazovane žene 55+ koje su nezaposlene, smatram da bi prije svega trebalo **stvoriti adekvatne uvjete** koji bi navedenoj kategoriji olakšali što **ranije i brže zapošljavanje**. Naime dugotrajnija prethodna nezaposlenost svakako je otežavajući i negativni faktor kod zapošljavanja, a posebice u dobroj skupini 55+", kaže Ljubičić.*

Međutim, pozitivni primjeri vrlo često imaju pozitivan učinak na nekog drugog. Pa tako zaposlene visokoobrazovane žene i one na visokim funkcijama svakako mogu svojim osobnim primjerom poslužiti kao izvor motivacije i kao primjer dobre prakse nezaposlenim osobama, a posebice ženama 55+. U tom smislu, kaže Pravobraniteljica, od velike je važnosti i njihovo iskustvo i savjeti koje mogu podijeliti, kako kroz edukacije tako i putem medijskih kampanja.

Prema podacima Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA) koje Pravobraniteljica prikuplja radi analize udjela žena na pozicijama ekonomskog odlučivanja, udio žena u upravama dioničkih društava čije su dionice krajem prosinca 2022. bile uvrštene na uređeno tržište Zagrebačke burze iznosio je 16,67 posto, a u nadzornim odborima tih društava 25,78 posto. U odnosu prema 2021., riječ je o stagnaciji u upravama dioničkih društava te o povećanju manjem od 3 posto u nadzornim odborima.

Pravobraniteljica također prati

kretanje spolne strukture na pozicijama ekonomskog odlučivanja i kroz podatke Europskog instituta za ravnopravnost spolova (EIGE) pa je tako, prema statističkim podacima o udjelu žena i muškaraca na neizvršnim pozicijama u 15 najvećih trgovačkih društava u Hrvatskoj koja su uvrštena na uređeno tržište, udio žena u prvoj polovini 2023. iznosio 31,6 posto dok je u Europskoj uniji prosjek 35,7 posto.

Država ‘motivira’

Motivaciju može „odigrati“ i Država. Naime, kroz **potpore za zapošljavanje** poslodavci mogu zaposliti, između ostalih, osobe u nepovoljnem položaju (u što spadaju osobe starije od 50 godina), a HZZ im sufinancira trošak bruto I iznosa plaće. Također, postoje i **potpore za samozapošljavanje** koje se mogu dodijeliti nezaposlenoj osobi za pokrivanje troškova za osnivanje i započinjanje poslovanja poslovnog subjekta – obrta, trgovačkog društva, samostalne djelatnosti i ustanova.

Također, postoje i poticaji za umirovljenike – ovisno o tome žele li

se **zaposliti kod poslodavca** ili, pak,
pokrenuti **samostalnu djelatnost**.

Naravno, **poslodavci** najčešće imaju i
najveći utjecaj na motivaciju za
zapošljavanje ali i zadržavanje žena
55+. Njihova ključna uloga je u
omogućavanju i poticanju
usklađivanja poslovnog i privatnog
života kada se radi o zaposlenim
roditeljima i/ili ženama 55+ koje se
skrbe o starijim članovima obitelji, uz
uvođenje fleksibilnih radnih uvjeta.

*“lako se društvena očekivanja
mijenjaju, do toga dolazi sporo te
kontinuirano ističem nužnost
značajnijeg angažmana svih dionika,
kako bi se kroz međuresorski pristup
kreirale politike i strategije te
doprinijelo osvještavanju poslodavaca
i šire javnosti o značaju usklađivanja
poslovnog i privatnog života za
ravnopravnost spolova,, a posljedično
potaknuo i društveni i ekonomski
razvoj te angažirano i ravnopravno
sudjelovanje žena i muškaraca u
obiteljskom životu”, zaključuje
pravobraniteljica Ljubičić.*

Preporuke Pravobraniteljice:

- provoditi postupak procjene učinaka na ravnopravnost spolova pri donošenju odluka značajnih za područje zapošljavanja i rada
- sustavno poticati povećanje udjela žena u aktivnom stanovništvu, osobito u županijama s izraženijom stopom neaktivnosti žena
- poduzimati mjere u cilju većeg broja sklopljenih ugovora o radu na neodređeno vrijeme i provoditi kontrole opravdanosti sklapanja ugovora na određeno vrijeme
- povećati mogućnosti korištenja fleksibilnih uvjeta rada i promovirati obiteljski orijentiranu poslovnu politiku

*radi lakšeg usklađivanja
poslovnog i obiteljskog života.*

Izradu i objavljivanje serijala tekstova pod naslovom „Trebaju li tržištu rada žene 55+“, autorice Ane Leko Vučković, finansijski je podržala Agencija za elektroničke medije kroz projekt Poticanja novinarske izvrsnosti za 2024. godinu.

In this article: istaknuto, zapošljavanje, žene, žene 55+, žene 55+ na tržištu rada

Ne propustite

**Koje su tajne
samouvjerenih žena?**

She.hr

**TOP 10
razloga
zašto
zaposliti (i
zadržati)
ženu 55+**

**Top 10
mjesta gdje
se uputiti s
priateljicom
ovog
vikenda**

**Mom Talk by
Petra
Ninčević #2:
Želim biti
sama svoj
šef**

Impressum

Medijski mali servis j.d.o.o. Sva prava pridržana.

